

פוליה מלמוד ז"ל

בת חיה וחיים טקס ז"ל

נולדה: י"ג אדר ב' ה'תר"ע - 25/03/1910
עלתה לארץ: אביב תרצ"ב - 01/04/1932
נפטרה: מוצ"ש כ"ה שבט ה'תשנ"ח - 21/02/1998

חברתנו פוליה נולדה בפולין, בכפר קטן (גרוטקס) ע"י העיר הגדולה דובנה שבחבל ווהלין. בת חמישית למשפחה בה היו 6 בנות ובן יחיד. הורים ציוניים, שאבא הבקי בתלמוד ודובר עברית, מביא לכפר מורה פרטי ^{א.א.א.א.א.} וכשגדלו קצת שלח אותם בזוגות (כדי שלא יהיו לבד) להשלים לימודיהם בביה"ס התיכון בעיר המחוז דובנה.

רק לאחר שנרצחו בני משפחה יהודית שכנה, החליט האב שמסוכן להישאר משפחה יהודית יחידה בכפר, והעביר את משפחתו לעיר.

רבקה ז"ל, האחות הבכורה, הגיעה לארץ כבר ב - 1925 והצטרפה אל חלוצי פלוגת "ג'ידרו" והגיעה איתם לגשר. מכתביה הנלהבים הותירו רושם עז על פוליה הצעירה, שהיתה כבר חברה בתנועת "החלוץ". ומכיוון שהארץ הנתונה לשרירות ליבו של שלטון המנדט הבריטי, ושעריה נעולים בפני עולים וחלוצים, מסדרת לעצמה פוליה אישור כניסה, כדי לראות כביכול את "המכביה" שנערכה ב - 1932. כשפג תוקפה של האשרה, לא חזרה לפולין והצטרפה אל אחותה בקיבוץ גשר הישן.

היא השתלבה מהר מאוד בחיי הקיבוץ, בעבודה ובחברה, בזכות חריצותה, יופיה, ובעיקר בשל שמחת החיים והעליזות שליוו אותה תמיד.

לאחר זמן מה היא נישאת לחלוץ החסון ויפה התואר משה מלמוד יבלי"א ויחד יוצרים קן חם לאורי. הבן הבכור, תמר - הבת, והבנים צביקה ואהרל'ה.

פוליה עבדה בפלחה ואח"כ בגן הירק הגדול. עד שהתעוררה בעיה קשה בעיניה ובפקודת הרופאים שאסרו עליה לעבוד קשה, יצאה לעבוד בבתי הילדים. אבל פוליה לא מסוגלת לעבוד בלי להשקיע את כל נשמתה בעבודה, ילדים, גרעינים, מתנדבים, כולם היא דואגת בלי סוף.

יש לי בראש שתי תמונות של פוליה, שונות זו מזו ובכל זאת שתיהן פוליה. אחת: כשהייתי בחברת הנוער ועבדתי עם פולה וטובה לרנר ז"ל בחדרי החולים, ושתיהן מספרות סיפורים מצחיקים על ימי בראשית בגשר, שרות וצוחקות בלי סוף. והשניה: כמה שנים אח"כ, פוליה מתיישבת ליד שולחננו בחדר האוכל עם פנים מודאגות ושואלת: שמעתן מה קרה? ואנחנו... למודות מיקושים והפגזות, נחרדנו ושאלנו: מה קרה, איפה? ופוליה פולטת אנחה גדולה ועיניה מבריקות מדמעות: "אוי, איזה אסון! איזה אסון גדול! בשטפון בהודו, נהרגו..." אני מודה באשמה

שאת סוף המשפט כבר לא שמעתי, כי בשניה שבה שמעתי את המילה הודו, אמרתי: "תודה לאל! מזל שזה לא קרה בארץ!"

והייתי אומרת שאפשר לתמצת את חייה של פוליה כך: מצד אחד שמחה ועליצות, שירה וצחוק, ומצד שני כל הזמן דואגת! לנפגעים מאסונות טבע מהודו ועד כוש ועד אלסקה שבצפון. לפעוטים והילדים שטיפלה בהם, לבני הגרעינים ומאות המתנדבים שאהבה מאד, ויש שחזרו ובאו לאשדות 4 - 5 ואפילו 6 פעמים, רק בגלל פוליה "האמא של המתנדבים", כפי שהם קראו לה.

אפשר לספר על נכונותה לעזור בכל מקום, ואפשר לתאר את היגון האין-סופי שרביץ עליה עם מותו של אורי ז"ל, בנה הבכור שנספה בתאונת דרכים לפני כ- 15 שנה. הבכי הרב שבכתה עד שכלו כל הדמעות.

פוליה, כמו שאנחנו מכירים אותך, את ודאי דואגת ומסדרת כל מה שאפשר שם במקומך החדש. ומשם את משקיפה אלינו בדאגה, לראות אם הכל מתנהל כשורה.

די, מספיק דאגת וסבלת. לכי לך לשלום אל השקט והמנוחה בצל כנפי הבורא. ולכם, משה, תמר, צביקה ואהרל'ה, וכל יתר בני משפחתה ואוהביה, נאמר: חזקו ואמצו, המשיכו בחייכם בשמחה, ואל תצטערו יותר מדי. כך בודאי היתה פוליה רוצה לומר לכם, אם היתה יכולה. סוף-סוף נגמרו יסוריה כאן.

באהבה,

עמליה ד. בת-ארי

מתגעגעים - גרעין "פסגות"

